

Aan Provinciale Staten van Zeeland
T.a.v. de Statengriffie

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Toezeggingen over fauna	348221		

Middelburg, 18 juli 2023

Geachte voorzitter,

Met deze brief geven wij u antwoord op enkele vragen van Provinciale Staten met betrekking tot de bescherming en het beheer van fauna.

Wolf in Zeeland

De eerste vraag is geformuleerd in toezegging nummer 195, van 30 mei 2023. Gedeputeerde Pijpelink zegde toe om “de meest actuele stand van zaken met betrekking tot de wolf in Zeeland” te beschrijven.

Landelijk is de stand van zaken als volgt. Minister Van der Wal, van stikstof en natuur, heeft in april 2023 een verzamelbrief gestuurd aan de Tweede Kamer. Deze treft u in de bijlage aan. In deze verzamelbrief geeft de Minister in de eerste plaats aan dat zij de Raad voor Dierenaangelegenheden (RDA) heeft verzocht om een maatschappelijke dialoog over de wolf te organiseren, over de gevoelens die er over de wolf zijn, over de beschermingsstatus van de wolf, en over de bescherming van vee. De Minister wacht eerst het RDA-advies af, voordat ze aanpassingen van de beschermde status van de wolf overweegt. Totdat de uitkomsten van dit proces bekend zijn, houdt ze zich vast aan het bestaande beleid.

De provincies werken gezamenlijk binnen dit actuele beschermingskader. In april 2023 heeft de Bestuurlijke Advies Commissie Vitaal Platteland (BACVP) een addendum bij (toevoeging aan) het Inter Provinciaal Overleg (IPO) Wolvenplan uit 2019 vastgesteld (zie bijlage). In deze actualisatie van het Wolvenplan zijn de volgende onderwerpen opgenomen:

- Verruiming subsidiemogelijkheden preventieve maatregelen;
 - Verruiming subsidiegebieden
 - Verruiming diersoorten preventieve maatregelen
 - Landelijke harmonisering financiële bijdrage
 - Calamiteitenregeling
- Verruiming tegemoetkomingsregeling
 - Alle hoefdieren
 - Mogelijkheid tot voorwaardelijkheid
 - Schade door goudjakhals

Daarnaast heeft de BACVP in april twee interventierichtlijnen aangenomen, respectievelijk over de verhouding wolf-mens en de verhouding wolf-hond (zie bijlage). In deze interventierichtlijnen worden scenariobeschrijvingen en handelsperspectief beschreven. De interventierichtlijn wolf-vee is nog in ontwikkeling.

In Zeeland is in januari 2023 de adviescommissie *Wolf in Zeeland* gestart, onder het onafhankelijke voorzitterschap van de heer Krijn Hamelink. In deze commissie nemen vertegenwoordigers zitting van

de Zeeuwse Land- en Tuinbouw Organisatie (ZLTO), Zeeuwse Vereniging van Schapenhouders (ZVS), Vereniging Gescheperde Schaapskuddes Nederland (VGSN), Faunabeheereenheid Zeeland, terreinbeherende organisaties, Ark Natuurontwikkeling, BIJ12 (uitvoeringsorgaan van de 12 Provincies) en gemeenten (vanwege de openbare veiligheid).

De commissie vergadert eens in de zes weken en werkt aan een Zeeuws wolvenschade-preventieplan. Onderdeel hiervan is onder andere een advies aan GS over het instellen van een subsidieregeling voor wolfwerende preventieve maatregelen. De planning is om eind 2023 het preventieplan gereed te hebben.

In de tussentijd zijn er in Zeeland op twee locaties noodsets voorradig. Dat zijn wolfwerende flexinetten van 500 meter met schrikdraadapparaat. Hiermee kan in geval van nood een kraal gemaakt worden. De noodsets kunnen na overleg via email (wolf@zeeland.nl) uitgeleend worden. Verder beschikt de Provincie Zeeland over 2.000 meter *Turbo Fladry* (stroomvoerende draad met flapperlint). Deze linten zijn vooral geschikt om zwervende wolven af te schrikken.

De Provincie Zeeland heeft samen met Provincie Brabant een pilot gedaan met de *Turbo Fladry*. Het rapport hierover vindt u in de bijlage. De conclusie is dat *Turbo Fladry* geschikt is voor tijdelijke toepassing bij zwervende wolven en het vereist stevige palen om het op te spannen. Dit door het gewicht van de Fladry in combinatie met wind.

De provincies Zeeland, Limburg en Noord-Brabant werken samen met de stichting Wolf Fencing Zuid Nederland. Dit is een vrijwilligersorganisatie die in Zuid Nederland agrariërs helpt met het opzetten van een wolfwerende omheiningen. Deze organisatie is recent gestart en gaat werken op dezelfde wijze als Wolf Fencing Belgium, die in december 2022 een presentatie voor uw Staten heeft gegeven. Agrariërs met een hulpvraag kunnen zich tot hen wenden via het formulier op de website: www.wfznl.nl.

Tot slot is er op 30 juni 2023, in samenwerking met partijen uit de adviescommissie Wolf in Zeeland, een demonstratiemiddag georganiseerd. Er werden verschillende preventieve middelen getoond in het veld. Mensen met praktijkervaring en professionele aanbieders van de middelen vertelden uitgebreid over de praktische voor- en nadelen ervan. Ongeveer 50 bezoekers zagen diverse vaste en flexibele rasters, stroomapparaten en een ingenieus systeem om met een quad snel en relatief gemakkelijk een flexibel raster neer te zetten. Er werden veel constructieve vragen gesteld, positieve en negatieve ervaringen gedeeld, en discussies gevoerd. De commissie Wolf in Zeeland zal lessen uit deze dag trekken en verwerken in het Zeeuwse wolvenschade-preventieplan.

Overige toezeggingen

Tijdens de vergadering van Provinciale Staten van 16 juni jl. is in antwoord op vragen van de leden L. Koppejan (CU) en T. Janssens (PvdD) toegezegd om een aantal documenten toe te sturen. Dit betreft allereerst het onderzoeksrapport van Wageningen Environmental Research over het dieet van zwervkatten op Neeltje Jans. In de tweede plaats gaat dit om het actuele overzicht van afgeschoten dieren, per diersoort, samengesteld door de Faunabeheereenheid Zeeland.

Deze documenten treft u in de bijlagen aan.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

drs. J.M.M. Polman, voorzitter

drs. M.C.J. Franken, secretaris-algemeen directeur

Bijlagen:

1. Verzamelbrief soortenbeleid, Ministerie van LNV, 4 april 2023
2. Interprovinciaal wolvenplan Addendum 2023
3. Interprovinciaal wolvenplan Addendum 2023 Interventie richtlijnen
4. Eindverslag bescherm je vee Brabant
5. Overzicht afschot FBE 2021_def
6. Overzicht afschot FBE 2022_def
7. Wat eet een zwervkat op Neeltje Jans_rapport Wageningen Environmental Research.pdf

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.